

[Holger K. Nielsen]

et spørgsmål om den offentlige investeringspolitik. Skal vi satse på DSB-investeringer eller på motorveje? Vort svar er klart. Ud fra miljømæssige hensyn er der ingen vej udenom at satse mere på jernbanetrafikken.

En af de helt store opgaver i de kommende år bliver at sammenkoble den generelle økonomiske politik med en strategi for grøn omstilling af produktion og forbrug. Man kan ikke påstå, at regeringen har gjort sig overvejelser i den henseende. Det er positivt, at der mellem SF, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet er et flertal omkring en CO₂-afgift, og det er vort håb, at provenuet i særlig grad kan bruges til grønne investeringer.

Der er brug for nytænkning i beskæftigelsespolitikken. Vi er tilfredse med, at bekæmpelse af arbejdsløsheden trods alt er blevet opprioriteret, men vi er temmelig uforstående over for, at det tilsyneladende er umuligt at diskutere tvangsforanstaltninger over for erhvervslivet eller en bedre fordeling af det eksisterende arbejde. Tror flertallet her i Folketinget virkelig, at de i længden kan bilde befolkningen ind, at arbejdsløsheden kan løses gennem generelle lettelser til erhvervslivet og offentlige investeringer? I regeringens seneste økonomiske oversigt er det karakteristisk, at arbejdsløsheden næste år ikke forventes at falde, selv om der faktisk forventes en samlet vækst i produktionen på 2,4 pct. I de sidste måneder er der kommet andre analyser, som er mere pessimistiske. En af dem er fra Teknologisk Institut. Analysen vurderer, at der ved udgangen af 1993 vil ske en stigning i arbejdsløsheden til 360.000. En af årsagerne er, at der ikke er nogen entydig sammenhæng mellem økonomisk vækst og beskæftigelse, hvad der også var budskabet i en analyse fra industriens arbejdsgivere, som blev offentliggjort en mandag morgen i starten af august.

På den baggrund er det svært at forestille sig, at den private sektor på traditionel vis kan løse arbejdsløsheden, ikke mindst når man tager i betragtning, at der siden 1987 er mistet hen ved 70.000 job i den private sektor. Når der er mistet så mange job, hænger det sammen med den teknologiske udvikling. Den skal vi ikke gå imod. Teknologisk fornyelse er i allerhøjeste grad en forudsætning for, at dansk erhvervsliv kan klare sig, men vi må stille følgende spørgsmål: Skal teknologisk fornyelse

kun være til glæde for virksomhedernes overskud, eller skal den også være til glæde for de almindelige mennesker?

Hvis vi mener, den nye teknologi også skal være til glæde for de almindelige mennesker, er det uomgængeligt, at den sammenkædes med en bedre fordeling af arbejdet og herunder en større uddannelsesindsats. Derfor har SF foreslået en sabbatordning, så der gives mulighed for at gå på dagpenge et år, imod at der kommer en arbejdsløs i arbejde. Vi har foreslået en forlængelse af barselorloven og nedsat arbejdstid for småbørnsforældre. Der er nogle i samfundet, f.eks. børnefamilierne, som gerne vil have mere fritid, andre vil gerne have mere arbejdstid. Jamen hvorfor kan vi dog ikke indrette samfundet så fornuftigt, at vi imødekommer disse behov, så børnefamilierne arbejder mindre og flere arbejdsløse får job? Der er behov for nytænkning omkring forholdet mellem den private og den offentlige sektor. Vi har svært ved at forestille os en reel indsats mod arbejdsløsheden, medmindre det offentlige får større råderum i erhvervspolitikken. Der er brug for nytænkning omkring iværksætterpolitikken. Danmark skal have en langt mere aktiv iværksætterpolitik, så vi tilskynder til oprettelse af mindre virksomheder.

Der er brug for nytænkning omkring uddannelsespolitikken. Vi vil ikke lægge UTB-ordningen for had, men der er behov for en diskussion af, om ikke længere uddannelsesforløb vil give langt større virkning. Ikke mindst er der brug for specielle uddannelser for kvinder, som er langtidslidige. Der må gennemføres en større indsats for uddannelse af lønmodtagere, som er på arbejdsmarkedet. Det er fortsat SF's opfattelse, at vi har behov for en reform med betalt frihed til uddannelse, men vi er positive over for de ændringer af voksenuddannelsesstøtten, som Det Radikale Venstre foreslog i går. Der er brug for, at de unge kan få en uddannelse.

En ny dagpengereform bliver et centralt element i efterårets forhandlinger. SF's udgangspunkt er, at det er urimeligt med økonomiske stramninger over for en gruppe, som i forvejen er klemt menneskeligt og økonomisk, og vi afviser helt Venstres ideer om en total privatisering af dagpengeområdet. Men vi vil gerne diskutere en mere solidarisk finansiering. Det er ikke rimeligt og solidarisk, at grupper, som har